

Asia: VN/7002/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Laki jätelain muuttamisesta

6 § Muut Määritelmät

-

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Kaupan liitto ei aja nikotiinipussien asiaa ja pitää niiden roskaantumisvaikutusta, käytön negatiivisten terveysvaikutusten lisäksi, erittäin valitettavina. Tästä huolimatta kunnilla on selkeät omat velvoitteet yhteiskunnassamme, joihin kuuluvat mm. julkisten alueiden siivous ja puhtaanapito.

Euroopan unionin ns. kertakäyttömuovidirektiivissä on listattu muovია sisältävät kertakäyttöiset tuotteet, joiden julkisten alueiden siivouskustannukset sekä roskaantumisen ehkäiseminen on EU-tasoisesti päätetty siirtää kunnilta elinkeinoelämälle. Nikotiinipussit eivät ole direktiivin ko. velvoitteen piirissä. Nikotiinipussien aiheuttaman roskaantumisen ehkäisyn ja siivouksen kustannusvastuuta ei tämän takia ole missään nimessä perusteltua siirtää kuntilta yrityksille, vaikka niiden roskaantumisvaikutus on selkeä. Kyseessä olisi kansallinen laajennus SUP-direktiivin velvoitteisiin ja hallitusohjelman vastainen toimi, joka kohdistuisi Suomessa toimivaan elinkeinoelämään. Kyseessä olisi kokonaan uusi avaus, jolla kunnille määrättyjen siivousvastuiden kustannuksia siirrettäisiin yrityksille muovია myös sisältämättömien tuotteiden osalta.

Kustannus- ja operatiivisen vastuun lakisääteinen jakaminen eri tahoille heikentää helposti toiminnan tehokkuutta, eikä maksaja, tässä tapauksessa elinkeinoelämä, pysty vaikuttamaan työn toteutukseen ja laatu tasoon. Tätä tulisi lähtökohtaisesti välttää, ellei sille ole muita erityisiä perusteita. Esityksen perusteluissa todetaan, ettei tuottajan kustannusvastuu todennäköisesti vaikuttaisi roskaantumiseen merkittävästi.

48 a § Eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajan kustannusvastuu

-

48 b § Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista

48b §: Korvausperusteen vaihtaminen kuntien seuraamista ja ilmoittamista kustannuksista kiinteisiin asukaskohtaisiin kustannuksiin ja asukasmääriin perustuvaksi on periaatteeltaan kannatettavaa, koska roskaantumisen ehkäisemiseen ja niiden siivoukseen käytettävän rahamäärän seuranta on osoittautunut kunnille haastavaksi, eikä välttämättä tuota luotettavaa lopputulosta. Lisäksi asukaskohtaisesti määräytyvä korvaus vähentää sekä valtion että kuntien hallinnollista työtä.

Kääntöpuoli toteutuneiden kustannusten ilmoitusvelvollisuuden poistamiselle on, ettei elinkeinoelämän korvausvastuulla oleviin roskaantumisen ehkäisy- ja siivoustoimiin käytettyä kuntien rahamäärää tiedetä. Tällaisen järjestelyn edellytys on, ettei tiedonpuute saa koitua maksajien eli elinkeinoelämän vahingoksi. Tällaisen varovaisuusperiaatteen tulee olla yhtenä ohjaavana tekijänä asukaskohtaisen korvauksen suuruudesta päätettäessä.

48 d § Tuottajien kunnille maksaman korvauksen jakaminen tuoteryhmien ja tuottajien kesken

-

48 e § Valtioneuvoston asetus tuottajien kunnille maksamien korvausten laskentaperusteista

-

48 f § Korvausmenettely

-

48 g § Kunnan selvitys toteutetuista jätehuolto- ja siivoustoimista

Kunnan velvollisuus toimittaa vuosittain selvitys toteutuneista jätehuolto- ja siivoustoimista on eriytetyn operatiivisen ja kustannusvastuun kivijalka. Näin valvova viranomainen ja elinkeinoelämä saavat tietoa siitä, mihin maksetut korvaukset käytetään. Lisäksi selvitysvelvollisuus mahdollistaa edes jossain määrin arvion, vastaako maksettu korvaus toteutunutta työmäärää ja kustannuksia.

48 i § Kunnan velvollisuudet tupakkatuotteista ja nikotiinipusseista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemisessä

-

51 § Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

-

Voimaantulo

-

Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille vuosilta 2026–2028 maksamien korvausten laskentaperusteista

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset kommenttinne asetusluonnokseen.

-

Muut kommentit

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kommenttinne esitysluonnokseen.

-

Ola Marja
Kaupan liitto